

Suportul de curs – lucrare metodică-didactică de fond

Nina Garștea, *dr. în pedagogie, conf. univ.,
UPS „Ion Creangă”*

Abstract

This article aims to describe the course support as a methodological and didactic work. It implies certain requirements for the content and its form, which must be developed with great accuracy, in a scientific language and a suitable terminology, in a relevant logic exposure, comprehensible to students. There are elucidated characteristics, functions, structure and requirements that must meet a work of this kind.

Keywords: *course support, a methodological and didactic work, teacher, student.*

Asigurarea și aprecierea calității predării-învățării în învățământul superior este un domeniu foarte complex și implică diverse criterii. Refacerea acestui proces, pe un fundament al calității, apare ca o necesitate socioculturală de prim-ordin, deoarece știința astăzi este într-un flux continuu de dezvoltare și inovare. Universitatea, ca agent educogen, trebuie să îndeplinească rolul de organizator și realizator al procesului de formare, a cărui esență constă în procesul de învățare, care presupune un raport bilateral între cadrul didactic și student. Din aceste considerente, potențialul științifico-didactic al instituțiilor de învățământ superior se include tot

mai activ în eficientizarea procesului de soluționare a problemelor de predare-învățare în școala superioară, modernizarea fiind reperul de bază în promovarea originalității științifice, metodologice, didactice. Cadrul didactic universitar este persoana care realizează anumite investigații în diverse domenii în vederea elaborării unor materiale ce completează cunoștințele studenților într-un anumit domeniu.

În acest context, redactarea unui *suport de curs*, ca o lucrare neperiodică generală, presupune anumite cerințe față de conținutul și forma acestuia, care trebuie să fie elaborat cu o acuratețe deosebită, într-un limbaj științific și terminologic adecvat, într-o logică pertinentă a expunerii, pe înțelesul beneficiarilor.

Suportul de curs, conform definiției din actul reglementar [1, p. 6], este o lucrare metodică-didactică de proiectare a unor activități de învățare, prezentând componentele principale ale procesului educațional într-o succesiune logică de conținut și metodologie. Ca orice lucrare metodică, acesta trebuie să indice un instrumentar de acțiune: *un ansamblu de procedee ca mod de acțiune; de operații, ca mijloc de realizare a acțiunii și reguli, ca normă de realizare a acțiunii*. Ca lucrare didactică, acesta trebuie să cuprindă un anumit *spectru de conținut tematic*. Spre deosebire de un manual, suportul de curs poate include nu doar conținuturi general recunoscute, ci și diverse păreri referitoare la problemele abordate.

Suportul de curs conține două dimensiuni distincte: **dimensiunea didactică de conținut** propriu-zis (preluat din lucrări științifice, manuale etc.) în domeniul respectiv și **dimensiunea metodologică originală** a autorului (o prezentare și interpretare pe nou a conținuturilor, asigurarea metodologică și instrumentarul de lucru).

Organizarea conținuturilor într-un suport de curs poate fi:

- *logică*, adică plecând de la logica științei respective;
- *lineară*, ca succesiune de valori care relaționează;
- *concentrică*, atunci când se pornește de la unele noțiuni de bază spre asimilarea unor cunoștințe, ca să se revină ulterior la început;
- *interdisciplinară, pluridisciplinară, transdisciplinară*, prin implicarea conexiunilor dintre discipline;
- *modulară*, organizat în seturi de cunoștințe, situații didactice, activități și mijloace de învățământ;

- *integrală*, ceea ce presupune integrarea unor elemente de conținut particulare în jurul unor poli (științific, practic, social, personal etc.).

Suportul de curs poate fi elaborat pentru o disciplină teoretică, una teoretico-practică sau doar practică.

Rolul suportului de curs este de a completa manualul la disciplina respectivă (în cazul când acesta există) sau de a expune într-o formă clară o parte (sau integral) din conținutul disciplinei respective. Suportul de curs este o lucrare de autor, reflectă viziunea acestuia, de aceea una și aceeași temă poate fi tratată diferit de către cadrele didactice care țin cursul respectiv. Valoarea acestuia este cu atât mai mare, cu cât orice suport de curs implică o cercetare științifică solidă.

Funcțiile suportului de curs sunt: *funcția informativă*, de organizare și transmitere a conținuturilor; *funcția de formare a competențelor*; *funcția de ghidare a activității de cunoaștere*; *funcția de autoinstruire*; *funcția de stimulare și motivare a învățării*; *funcția de raționalizare* (reglarea optimală a efortului studenților și a cadrului didactic); *funcția de educație socioculturală*.

Suportul de curs poate fi sub formă de carte, broșură, material imprimat pe foi, fascicole, postere, variantă digitală etc.

Un suport de curs poate avea următoarea structură:

- **titlul/denumirea**, care redă cât mai adecvat conținutul cursului/modulului; denumirea instituției, anul în care a fost elaborat/editat;
- **numele și prenumele autorului** (titularul cursului, gradul, titlul științific sau științifico-didactic);
- **grupul-țintă** (beneficiar, anul academic la care acesta studiază, facultatea);
- **buget-timp** (pentru câte ore academice este prevăzut cursul);
- **adnotarea cursului** (prezintă în mod succint cursul: *domeniul, noutatea științifico-didactică a cursului, încadrarea cursului în curriculumul universitar, scopul, obiectivele educaționale, problemele tratate, finalitățile proiectate (calitative și cantitative), asigurarea metodologică și instrumente, activitățile didactice, repere de valorificare a ideilor, bibliografia selectivă*);
- **fundamentarea teoretică a cursului și conținutul de bază al cursului**. Se recomandă ca un suport de curs **să fie organizat** modular/pe unități didactice, după fiecare unitate fiind prezentate activitățile practice pentru studenți și modalitățile de realizare (teste, întrebări,

elaborări, probe, sarcini de diferite tipuri și niveluri). Conținutul de bază al cursului poate fi structurat în capitole, paragrafe (și subparagrafe). După fiecare unitate didactică se propune o listă bibliografică ce poate fi consultată suplimentar;

- **asigurarea metodologică și instrumentar** constă în identificarea metodelor utilizate în realizarea cursului: metode logice (analiza și sinteza, inductiv-deductivă), comparative, istorice, întrebări-răspunsuri, studiul de caz, centrarea pe subiect (convorbire, discuție, dispută, chestionar etc.);
- **activități didactice** (studiul independent, lucrul în grup, perechi, activități practice, experimentale, de cercetare aplicativă etc.);
- **finalități proiectate** (se indică competențele care se preconizează a fi formate/dezvoltate);
- **sinteza fiecărei unități de învățare** (ce este esențial să cunoaștem, să putem face, ce atitudine luăm în raport cu faptele, fenomenele, ideile, viziunile, evenimentele expuse și analizate; cuvintele-cheie; ideile de bază)

În elaborarea suportului de curs trebuie respectate următoarele *reguli*: conținuturile unui suport de curs trebuie să fie corecte din punct de vedere științific, iar informațiile incluse trebuie să permită diverse interpretări și să fie selectate în baza criteriului sistematicității și a progresiei cognitive. Suportul de curs trebuie să implice studenții în *construirea propriei cunoașteri*, aducând în prim-plan procesualitatea ca înțelegere și rezolvare a sarcinilor de învățare.

Suportul de curs trebuie să întrunească următoarele *cerințe*:

- **să fie aprobat obligatoriu** de una din instanțele abilitate (consiliul facultății, consiliul metodic, senat, consiliul științific al instituției etc.) ca lucrare ce poate fi aplicată în procesul de învățământ;
- **să fie examinat** la catedra de profil respectivă;
- **să corespundă** rigorilor formale pentru asemenea lucrări;
- **să fie recenzat** de cel puțin doi specialiști în domeniu (recenzie internă și una externă);
- **să includă** problematizări, forme dialogate de instruire, diferite puncte de vedere la aceeași problemă, reflecția, incitarea, stimularea interesului de cunoaștere etc.;
- **să aibă un volum** de minimum 1,0 c.a.

Suportul de curs este o lucrare elaborată pentru studenți, ca aceștia să poată asimila mai ușor conținuturile disciplinei respective, de aceea formatul și mărimea literelor trebuie să fie rezonabile, asigurarea grafică trebuie să fie una clară, fără suprapuneri de text, date, cifre.

Formulările sarcinilor, probelor trebuie să fie marcate, pentru a fi ușor identificate. Se recomandă și includerea în suport a unor pagini curate, în vederea completării lor în procesul lucrului (în cazul când instituția asigură multiplicarea suportului de curs pentru fiecare student).

În concluzie, un suport de curs bun facilitează procesul de predare-învățare-evaluare. El este o *resursă materială* a procesului de învățământ, deoarece servește la satisfacerea nevoii de cunoaștere, de creativitate, de integrare socioculturală etc., fiind un instrument de lucru al studentului care explică noțiunile fundamentale ale unui domeniu, operând o selecție riguroasă și permisivă a conținuturilor, din care rezultă un ansamblu de informații variabile, în care profesorul și studenții au spațiu pentru creație.

Bibliografie

1. Regulament privind publicațiile științifice și științifico-metodice. Hotărârea CA nr. 8/1-2 din 23 decembrie 2010.
2. Frangopol P. Revista internațională „Scientometrics”. Revista de Politica Științei și Scientometrie. Cluj-Napoca: Editura Mediamira, 2005, vol. III, nr. 2.
3. Bocoș M. Didactica disciplinelor pedagogice. Pitești: Paralela 45, 2008.
4. Paicu G. Tehnica muncii intelectuale. Iași: Polirom, 2006.
5. Dumitrache I., Iovu H. Manualul de autorat științific. București, 2009.